

INJILI NA UFALME

Injili na Ufalme

Maelezo Mafupi —

DARASA #1:

- I. Utangulizi ya masomo.
- II. Injili:
  - A. Mwanzo ya Injili.
  - B. Lengo ya Injili (kati).
  - C. Mwiso ya Injili.

DARASA #2:

- II. Injili:
  - A. Mwisho ya Injili (Inaendelea).

DARASA #3:

- III. Ufalme ya Mungu:
  - A. Utanguliza ya ufalme wa Mungu
  - B. Ni muhimu kusema "Ya Mungu".
  - C. Kulinganisha ufalme miili.
  - D. Yesu na ufalme wa Mungu.
  - E. Ufalme wa Mungu ni nini?
  - F. Ufalme wa Mungu ni liini?
  - G. Ufalme wa Mungu na Injili.

DARASA #4:

- III. Ufalme wa Mungu:
  - A. Ufalme wa Mungu na Injili (Inaendelea).

DARASA #5:

- III. Ufalme wa Mungu:
  - A. Ufalme wa Mungu na Injili (Inaendelea).
Mtihani.

INJILI NA UFAALME

Maelezo Mafupi —

Injili na Ufalme: Mtihani

Maswali 20 Inayo Ulizwa

- 1) Wandika kuusu laki kwamba Yesu alikufa kwa utakatifu kwa ku endeleza mawazo eti alikufa kama sadaka na kwa nafasi ya wengine (uk. 161,162).
- 2) Kinga ukweli ya ufulme wa Mungu na ufalme wa setani (uk. 163, 164)
- 3) Tumia kilembwa 5 na mandiko ku fefanua sababu na maana kupa binguni kwa Yesu (uk. 167).
- 4) Tumia kulembwa saba kulinganisha ufalme wa Mungu na ufalme wa setani (uk. 172, 173).
- 5) Ufalme wa Mungu ni nini (uk. 173-175)?
- 6) Onyesha jinsi ufalme wa Mungu Inafundisha kinyume ya maendeleo kifedha lsio ya kweli (uk. 185).

Maswali 10 Inayoulizwa

- 1) Eleza jinsi gani Yesu anaonekana kua malaika wa Mungu (Tumia wandiko) (uk. 159).
- 2) Onyesha jinsi kuja kwake Yesu Ina usiana na utume kwa Injili (uk. 160)
- 3) Andika sababu mbili ya ufaufuo (uk. 165).
- 4) Andika sababu mbili ya kurudi kwake Yesu (uk. 169).
- 5) Ufalme wa Mungu huonekana lini. Ulitumie mandiko (uk. 175).
- 6) Kifunguo za ufalme wa Mungu nini (uk.178)?
- 7) Eleza wazo ya kwamba (watu wenye nguvu) ndio wata rithi ufalme (uk. 179).
- 8) Uitikio ni nini kwa ukaribu ya ufalme wa Mungu (uk. 180).
- 9) Tumia wandiko moja kuonyesha alie mku zaidi kwa ufalme wa Mungu (uk. 181,182).
- 10) Tumia mandiko moja kuonyesha jinsi ufalme wa Mungu ni pamoja na sadaka (p. 182).
- 11) Tumia mandiko moja kuonyesha jinsi ufalme ni kinyume ya mafundisho ya Aminiansm (uk. 186).
- 12) Kwa kutumiya onyesha jinsi ufalme wa Mungu ni kinyume ya walio fundisha kwamba Yesu atarudi kama mateso yame kwisha (uk. 187, 188).

INJILI NA UFALME

I. Utangulizi ya masomo.

Maelezo Mafupi –

Utangulizi ya Injili:

Neno Injili lnasimamia sehemu pana sana kwa lmani ya wakristo. Halisi lnamaanisha "Habari njema. Katika Agano Jipya neno Injili lna maana "kutangaza, kuhubiri, kuhudumia habari njema ya wokovu kwa Yesu Kristo".

Tena, zaidi ya fahamu hi ya Injili kuna vitu tena viwili za maana. Mutume Paulo ana tweleza hizi uso mitatu ya Injili. I Thes. 1:5:

Injili kisaba "Injili yetu haikuwakujia kwa neno tu,"

Injili kisaba "Na pia na nguvu, na roho mtakatifu, pia na uguso ya ajabu ."

Injili kimatendo "kwa pia mnajua jinsi tuliishi kati kwa ajili yenu."

Injili kisaba

Injili kisaba ni Injili ilio hubiria kwamaneno, Yesu Kristo anasimamia neno, na ni yeeye aliyomo ndani ya maneno hayo. Ni jambo yenyenye ina fungua haja na sababu ya Mungu na kuita wote wana sikia kuja kuitikia kwa matendo. Hi masomo lna tazama kwa urefu ukweli ya Injili kisaba: kuja kwa Yesu Kristo kufa kwake, ufuluo, kupaa juu, na kurudi: kwake.

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi –

Injili Kinguvu

Kuna sehemu ya Injili yenyeye nguvu. Paulo mutume ali shuhudia kwamba Injili ili kuja "kwa nguvu na roho matakatifu, na uguso wa ajabu. "Hi sehemu ya Injili inaenda zaidi ya maneno ama mawazo kitheologia. Kati ya mahubiri ya Injili Mungu ana penye roho za watu na kuvunja ngome za shetani (War 1:15-17). Kwa kuhubiri nguvu ya Mungu yenyeye llifufua Yesu Kristo (taz War 1:4, I Cor. 15:4) lnashuka kuleta wokovu. Hi nguvu ltawonekana kwa kuja ahini na kubadilisha watu kindana na kwa inji kwa Ishara na mahajabu.

Hi nguvu ya ajabu inafanya Imani kikristo kua si neno tu, lakini kitu unacho ona ikitendeka. Hi lna tendeka kwa mkutano wako na Mungu alafu uhusiano wako na Yesu inapo endelea kwa maisha ya mukristo.

Injili kimatendo

Sehemu ya tatu ya Injili ni Inatendeka mtu ana amini neno ya Injili ilio hubiria na amebadilishwa na hio uso tatu Injili saba, Injili kimaneno na Injili ilio tambuliwa kwa maisha ya mjumbe.

Paulo hakubadilishwa na maono ya Yesu Kristo (Matendo 9:22,26; I Wak. 9:5) Eti matendo na tabia zake llikua kua kama neno kabisa ya Injili. Paulo badaye analinganisha mutumwa wa Injili na nguvu kabisa ya Injili. Injili basi haiku onekana tu kwa maneno zao, bali hata kwa maishani mwao Ikaonekana.

Maisha ya Paulo ika tungwa pamoja na injili mpaka aliihi maisha yile yile ya kristo mwenyewe (I Thes. 1:6). Yani naisha ya njumbe Inageuka kabisa kama injili anayo hubiri kwa hivyo Injili ita fahamia kwa uso tatu Injili saba, Injili kimaneno na Injili ilio tambuliwa kwa maisha ya mjumbe.

INJILI NA UFAALME

A. Katika masomo hi, tutajifunza maana makuu za Injili.

Maelezo Mafupi –

1. Kuzaliwa kwa Yesu (Kuja kwake kutoka binguni).
2. Kifu kwa Yesu.
3. Kuinuliwa kwake Yesu (Imo ndani ufufuko, kunyakuliwa na kurudi kwake Yesu).
4. Musingi ya Injili Inasema:
  - a. Mungu alizaliwa ulimwenguni tena aliishi kama mwana damu.
  - b. Alikufu msalabani ku okoa mwadamu.
  - c. Alifufuka kwa wafu akanyakuliwa mpaka binguni. Sasa amekuwa kwa mkono kiume cha, Bwana, na atarudi kuja kuhumu wanaoishi na wafu.

B. Pia tutajifunza kuusu ufalme wa Mungu (tangusasa inaitwa KOG(UWM)).

II. Injili.

A. Mwanzo ya Injili.

1. Kuzaliwa kwa Yesu (anakuja Duniani).
  - a. Mandiko ya Agano jipya kuu su kuja kwa Yesu:
    - 1) Mt 1:2; 4:1-17; 8:23-27; 13:53-57; 14:28-33; 16:13-20; 17:1-3; 21:1-11; 22:41-45.
    - 2) Mk 1:1-3; 1:21-24; 10:13-16.
    - 3) Lk 1:2; 3:23-27; 4:16-30; 7:18-34; 19:28-48.
    - 4) Yn 1:1-34; 3:25-36; 4:39-42; 5:17-24; 5:39-47; 6:48-69; 7:12-52; 8:1-20; 10; 11:1-26.
    - 5) Matendo 10:34-39.

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

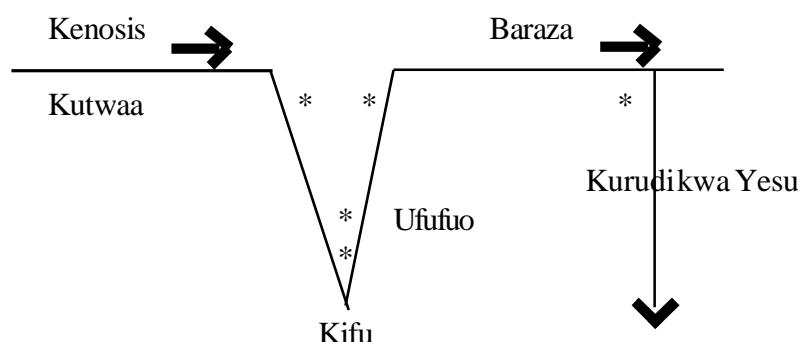
- 6) Wrm 1:1-4
- 7) Wfp 2:1-11
- 8) Wks 1:15-19
- 9) Wbya 1:2;5:7-9
- 10) 1 Yk 1:1-4;4:1-3
- 11) Ufn 1

b. Tukizungumuzia kuzaliwa kwa Yesu, tukumbuke kwamba yeye ni Mungu

- 1) Hivyo tunatumia neno (kuja kwake) kwakua kuzaliwa kwake. Mungu anakuja kama mwanadamu
- 2) Pia tukizungu mzakuja kwake, tukumbuke kwamba llimbidi awachilie wema, nguvu, na haya yote mazuri za mbinguni

Wazo La Kujadilliana

Jifunze picha efatayo. Fata mambo yaliyo tendeka kwa Injili katika picha. Tazama kila neno na kwa ufupe eleze

JINJILI NA UFALME

c. Tutaona kutwaa utu kabla kuzaliwa kwa Yesu kwa mandiko lfatayo.

1) Malaika wa Mungu. Hizi zina onekana kua kuonekana kwake Yesu kabla kuja kwa Yesu Mz 16:7, 10, 13; Kutk 3:2,6: Wmz 6:11,14 Jsh 5:13-15; Ktk 23:20- 22)

2) Unabils 7:14

d. Kueleza kutwaa utuu

1) Akawa mwili(Yk 1:14)

2) Alizaliwa mwanamke(Wag 4:4)

3) Alikujakwa mwilli(1Yk 4:2)

4) Alionekana kwa mwili(1 temuseo 3:16)

5) Akawa kwa mfano wetu (Wrm 8:3; Whd 2:14)

6) Akawa na mwili (Whb 10:5, 10, 1 Yk 1:1-3)

7) Alikufakwa mwili(Pet 3:18;4:1)

e. Sababu ya kutwa utu

1) Kufunua Baba (Yk 14:8-11)

2) Kufanya mapenzi ya Mungu (Whb 10:5-9)

3) Kutimiliza Unabi(Lk 4:17-21)

4) Kukufa kwa dhambi zetu (1 Pet 3:18)

5) Kutimiliza utakatifu wote (Mt 3:15)

6) Kupatanisha ulimwengu (11 Wak 5:18-21)

7) Kukua kohani wetu mku (Whb 7:24-28)

8) Pia kukua mfano wetu (1 Pet 2:21-23)

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

- f. Umhimu ya kutwa utu.
  - 1) Ukakaso na ushahidi wa Uungu wa Kristo (War 9:3-5).
  - 2) Kakasa ufufuo (Matd 2:24-32).
  - 3) Kama jaribu ya waamini (1Yk 4:1-6).
- 2. Fumbo ya kuutwa utu.
  - a. Kutwaa utu ni sehemu mhimu sana ya Injili. Ni Mungu tu mwenyewe ndio awezae kutusamehe. Ni Mungu tu ndio awezae kutufia.
  - b. Katika mafunzo ya kutwaa utu, tunaona kwamba Yesu ni vitu viili:
    - 1) Mwana wa Mungu. Yeye ni Mungu kabisa.
    - 2) Mwana wa mtu. Yeye ni mtu kabisa.
  - c. Majina inatazama kutwaa utu.
    - 1) Agano ya kale -Is 7:14 Jina Manueri inamanisa "Mungu pamoja nasi"
    - 2) Agano Jipy -Mt 1:21 Jina Yesu Inamanisha "Mungu Anaokoa".
  - d. Kutwaa utu na uvinjilisti ulimwenguni kote.
    - 1) Mungu mwenye alikubali kujitambua pamoja nasi. Alikubali kua mmoja kwetu na pia kuishi pamoja nasi.
    - 2) Mumishonari lazima afuate mfano hii. Lazima akubali kujitambua na watu pia na utamaduni zao. Awe tayari kuishi pamoja na watu.

Wazo La Kujadiliana

Kutwaa utu Inatupa mfano mwema kuafikia watu wetu na Injili. Ni nini Inayo tuzuwia kufuata hi mfano ya Bibilia? Zungumza na utoe ushuhuda.

INJILI NA UFALME

B. Kiini ya Injili.

1. Kifu cha Yesu (Msalaba) soma mandiko lfatao kuusu msalaba:

- a. Mt 20:28; 26:27.
- b. Mk 14:15.
- c. Lk 9:30,31; 22; 23.
- d. Yk 1:29; 3:16,17; 10:11-15; 18; 19.
- e. Wrm 3:21-26; 5:8,9; 6:10; 8:31-34.
- f. 1Wak 5:7.
- g. Wag 3:13,14.
- h. Waf 2:8.
- i. Waks 2:13-15.
- j. Waeb 2:14-17; 7:23-28; 10:1-22.

2. Kifu cha Yesu ndio Mungu amechagua kutuokoa nayo.

- a. Yesu alikufa kwa ukamilifu (Hakukua na dhambi yeyote)
Alikufu kama dhabhu kwetu (1Yk 1:9).
  - 1) Dhabihu ni ya mwisho kabisa (Wrm 6:10).
  - 2) Yeye ndio dhabihu (Waeb 7:27).
  - 3) Yeye ndie kuhani na dhabihu. Ni damu yake tu
(Waeb 9:12).
  - 4) Ni dhabihu bila alama (1Pet 1:19).

Maelezo Mafupi —

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

- b. Yesu alikufa kwa utakatifu (Hakukuwa na dhambi). Alikufa kama toleo. Alikufa kama malipo (Mtd 20:28; Wks 2:13-15; 1Pet 2:22-24; 1Yk 2:1,2).
- 1) Alipokea malipo ya dhambi zetu (Is 53).
  - 2) Yeye ni malipo (Mk 10:45).
  - 3) Kulikua na bei fulani (1Wak 6:20).
  - 4) Alikufa kwa nafasi yetu (2Wak 5:21).

Wazo La Kujadiliana

Kama jambo hao yode ni kwetu kuusu Yesu, kwanini tusimfuate kwa ukamilifu kabisa? Ni nini inayo tuzuia

C. Mwiso ya Injili.

1. Kuinuliwa kwa Yesu (ufufuo, kupaa, Baraza na kurudi kwa Yesu) Jifunze mandiko ifuatao kuusu kuinuliwa kwake:
  - a. Zab 2:7-12; 16:11; 45:1-17; 110:1.
  - b. Is 9:7.
  - c. Yer 23:5,6.
  - d. Mt 26:64; 28:1-20.
  - e. Mk 16.
  - f. Lk 1:32,33; 24.
  - g. Yk 2:19-22; 3:12-15; 6:60-63; 10:17,18; 11:25,26; 17:1-5; 18:36,37; 20:21.
  - h. Mtd 1:1-11,22; 2:22-32; 3:15; 4:2; 4:33; 5:30,31; 7:56; 13:30-37; 17:16-32.
  - i. War 1:1-4; 8:34.
  - j. 1Wak 15:1-28.
  - k. Waf 1:19-22; 4:7-10.
  - l. Waf 2:9-1
  - m. Col 2:15.
  - n. 1Tim 3:16.
  - o. Waeb 1:3-14; 2:9; 4:14; 7:23-26; 8:1; 9:24; 10:12,13; 12:2
  - p. 1Pet 3:21,22.
  - q. Uf 5:6.

JINJILI NA UFALME

2. Ufufuo.

a. Umuhimu wa ufufuo (taz 1Wak 15:12-19).

b. Kuweka mbele ufufuo.

1) Kwa (Zab 16:10,11; Mtd 13:34,35).

2) Kwa unabi (Is 53:10-12; 1Wak 15:4).

3) Katika maneno ya Yesu (Mk 9:9,10; Yk 2:19-22).

4) Katika matangazo ya watume (Mtd 2:32; 3:15).

c. Sababu ya ufufuo.

1) Nguvu za Mungu (Mtd 2:24).

2) Nguvu ya Kristo (Yk 10:18).

3) Nguvu ya Roho (War 8:11).

d. Ushuda na kakaso ya ufufuo.

1) Kaburi bila mwili (Yk 20:1-9).

2) Ushuda za wa malaika (Mt 28:5-7).

3) Ushuda kupitia (matendo zao) kwa maadui zao (Mt 28:11-15).

4) Ukakaso nyingi za kutosha (Mtd 1:3; Yk 20:20,27).

5) Mwanzo wa Juma piili kama siku ya Bwana (Yk 20:1,19; 1Wak 16:2).

6) Ushuda na mahubiri ya watume (Mtd 2:22-32; 4:33).

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

Swali saba yenyе inakupa kakaso ya ufuluo

- 1) Utaelezaje ubadiliko mku katika maisha ya waafasi wa Yesu? Walikua waoga. walikua na wasiwasi, wanafichana, wamevunjika moyo, mara moja wakawa wajasiri na wakakamilika kwa Imani yao wakawa wote injе kwa uvinjilisti.

<u>Kabla</u>	<u>Badae</u>
Wasiwasi	Ujasii
Wasiwasi	Wameamini
Kujificha	Wazi kwa uvinjilisti
Vunjika moyo	Wamejipa moyo

- 2) Utaelezaje upatanishi ya ushuda ya waafasi wake. wote walikua na ushuda sawa. Kama Ingelikua uongo, hainge kua hao wote siku zote hivyo hivyo miaka namiaka?
- 3) Utaelezaje kwa waafasi walikua tayari kufia ushuda zao kuusu ufuluo? Ni ujuzi kamili tuu ndio ina matunda kama hao.
- 4) Uta elezaje kuusu washuda wakihistoria (1 Wak 15:6)?
- 5) Uta elezaje kwamba mahadi wa Injili hawakufaulu kukakasa kwa ufuluo llikua uongo tuu? Hawakuweza kupata mwili.
- 6) Uta elezaje ukamilifu wa washuhuda? Watu walisikia ushuhuda, wakapima. Wakakubali kama kweli washuhuda na ushuhuda wao.
- 7) Uta elezaje jinsi kanisha llikua kwa miaka zile llio anza? Jibu moja tuu kwa swali zote hizi saba ni kwamba kweli Yesu alifufuka.

JINJILI NA UFALME

e. Namna ya ufufuo.

- 1) Kwa mwili (Yk 20:27; Lk 24:39-43).
- 2) Mwili kiroho (Lk 24:31,36; Yk 20:19; 1Wak 15:44).
- 3) Ni zaidi ya akili (Lk 24:16; Mk 16:12; Yk 20:14).

f. Sababu ya ufufuo.

- 1) Kutimiza mandiko (Lk 24:45,46).
- 2) Kusamehe dhambi (1Wak 15:17).
- 3) Kutakasa mwenye dhambi (War 4:25; 8:34).
- 4) Kuumpa tumaini (1Wak 15:18,19).
- 5) Kufanya Imani Imara tena kweli (1Wak 15:14-17).
- 6) Kukasa kwamba Yesu ni mwana wa Mungu (Zab 2:7; War1:4).
- 7) Kudhibitisa umungu wa Yesu (Yk 20:26-29).
- 8) Kukakasa ubwana wa Yesu (Mtd 2: 24,29,34).
- 9) Kuvunja nguvu ya maadui (Mtd 2:24; I Wak. 15: 20, 22, 54).
- 10) Kutia Yesu katika enzi ya Daudi (Mtd 2:30-32).
- 11) Kudhibitisha kwamba Yesu ainuliwe (Mtd 4:10,11; Waf 2:9,10).
- 12) Kudhibitisha hukumu Injao (Mtd 17:31).
- 13) Kudhibitisha ufufuo ya waanini (Mtd 26:23; 1Wak 15:20,23).

Maelezo Mafupi –

g. Kuonekana kwa Yesu kisha ufufuo. Soma picha Ifatayo:

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

Kitendo	Wakati	Matayo	Marko	Luka	Yokana	Matendo	1 Wak
Kaburi bure inje Yeruzalem	Juma Pili Asubuli	28:1-10	16:1-8	24:1-12	20:1-9		
Kaburi bure Maria Mag- dalena	Juma pili Asubuli		16:9-11		20:11-18		
2 Watembezi Njia Damascus	Juma pili Jioni			24:13-24			
Petero Yerusalem	Juma pili			24:34			
Wafasi 10 Rumu ya juu	Juma pili usiku			24:36-43	20:19-25		
Wafasi 11 kwa rumu juu	Juma moja badae		16:14		20:26-31		
Wafasi 7 kwa mto galilaya	Juma moja badae				20:1-23		
Wafasi 11 kwa mlima Galilaya	Wakati fulani badaye	28:16-20					
Zaidi soo	Wakati fulani badae					15:6	
Yakobo	Wakati Fulani badae						15:7
Kupaa mlima ya	Siku 40 kisha ufufua		16:19	24:50-53		1:3-8	
Paulo	Wakati fulani badae					9:1-6	15:8

JINJILI NA UFALME

3. Kupaa.

a. Kutoa kupaa.

- 1) Manabii (Zab 68:18; Eph 4:8-10; Zab 24).
- 2) Maneno za Yesu (Lk 9:51; Yk 20:17; Yk 6:62).

b. Kitendo chenyewe.

- 1) Siku 40 kisha ufufuo (Lk 24:48-51; Mtd 1:1-12).
- 2) Kuusu kitendo (Mtd 1:22; Waf 4:8-10).

c. Sababu na maana ya kupaa.

- 1) Ili Roho Ishuke (Yk 16:7).
- 2) Kupokea utukufu na sifa (Heb 2:9).
- 3) Kutawala kwa enzi ya Daudi (Mtd 2:29-36).
- 4) Kukaa kwa upande ya Baba (Waef 1:20; Waeb 1:3).
- 5) Kuweza kuwaombea waanini (War 8:34; Waeb 7:25).
- 6) Kuatengenezea watu wake makao (Yk 14:2).
- 7) Kuhudumia kama kuhani (Waeb 4:14-16; 8:1,2).
- 8) Kutawali kwa ushindi (1Wak 15:24-28).
- 9) Kuonyesha ukuu wa ushindi wake (Waef 4:8).
- 10) Kupeana kipawa kwa wanadamu (Waef 4:8).
- 11) Kuonyesha ukuu wa kuinuliwa kwake (Mtd 5:31; Waf 2:9).
- 12) Kufufua wamini pamoja nae (Waks 3:1-3; Waef 2:6).
- 13) Kuonyesha pia kurudi kwake (Mtd 1:11).

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFAJME

4. Baraza ya Yesu (Yesu Binguni).

Maelezo Mafupi —

- a. Hivi sasa Yesu yuko binguni (1Pet 3:22; Waef 1:20; Mtd 7:56; Uf 5:6-10).
- b. Haina ya Baraza ("Ameka katika mkono kiume ya Baba."
  - 1) Amekaa—kwa ufalme. (Uf 3:21).
  - 2) Mkono kiume—Kua na Mungu (Yk 1:1).
  - 3) Ya Mungu—sio kutengwa tena hata kidogo (Uf 22:3, Hapa kuna ufalme moja tu
    - a) Ni kama kitenda wili ya moja kwa utatu. Ni tofauti, lakini si mbali mbali.
    - b) Hivyo kwa Yk 1:1 Biblia Inaweza sema kwamba Alikua pamoja na Mungu ni pia Alikua Mungu mwenyewe.
- c. Maana ya Baraza.
  - 1) Enzi na utukufu (Waeb 2:9).
  - 2) Furaha (Zab 16:11).
  - 3) Ufalme ya Kristo (Waef 1:20-23; 1Wak 15:23-25).

INJILI NA UFALME

5. Kurudi kwa Yesu.

a. Kama kuinulia kwa Yesu ndio mwisho ya Injili basi kurudi kwa Yesu ndio mwisho ya mwisho.

b. Kurudi kwa Yesu Inaitwa kwa ni siku ya:

1) Ya Bwana (1Wathes 5:2).

2) Bwana Yesu (1Wak 5:5).

3) Mungu (2Pet 3:12).

4) Siku (2Wathess 1:10).

5) Siku ya mwisho (Yk 12:48).

c. Sababu ya kuja kwa Yesu.

1) Kutimiza neno lake (Yk 14:3).

2) Kufufua wafu (1Wathess 4:13-18).

3) Kuangamiza kifu (1Wak 15:25,26).

4) Kusanya Wateule (Mt 24:31).

5) Kuhukumu ulimwengu (Mt 25:32-46).

6) Kua tukuza wakristo (Wakolos 3:4).

7) Kuwapa karama watu wa Mungu (Mt 16:27).

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFALME

d. Wakati wa kurudi wa Yesu.

Maelezo Mafupi —

- 1) Haijulikani (Mt 24:27,36).
- 2) Kiisha kuhubiri Injili mataifa yote (Mt 24:14).
- 3) Kiisha kuoneka kwa mpinga Kristo (2Thes 2:2,3).
- 4) Kwa turumbeti ya mwisho (1Wak 15:51,52).
- 5) Katika masiku kama za nowa (Mt 24:37-47).

e. Namna ya kurudi kwa Yesu.

- 1) Atarudi mbinguni (Mt 24:30).
- 2) Kati motto ya ajabu (2Wathess 1:7,8).
- 3) Pamoja na malaika (Mt 25:31).
- 4) Kama mwizi (1Wathess 5:2,3).
- 5) Katika utukufu wake (Mt 25:31).

f. Mwamini lazima awe na ni uzuri kuusu kurudi kwake Yesu.

- 1) Aingojee (1Wak 1:7).
- 2) Lazima aitafute (Tit 2:13).
- 3) Awe tayari kuingojea (Mt 24:42-51).
- 4) Aipende (2Tim 4:8).
- 5) Awe katika shuguli mpaka ajee (Lk 19:13-18).
- 6) Aombe hio wakati ije (Uf 22:20; Lk 18:7,8).

Wazo La Kujadiliana

Ruhusu wakati ya kuuliza maswali, pia to mawazo na mazungumzo lina usiana na injili

JINJILI NA UFALME

III. Ufalme wa Mungu (UWM).

A. Utangulizi wa ufalme wa Mungu (UWM)1.

Maelezo Mafupi —

KUONA KIFALME	MHELEZO KUUSU UFALME
Ufafanuzi ya UWM (Mt 19:12; Zab 103:19)	Utawala wa Mungu kifalme ama mamlaka wa Mungu ni kwa wale wemejitoa kwa Yesu. Kwa wakati yao itakua ntawala wa Mungu ulimwenguni kote.
Asiri ya Bibilia (War 16:25,26)	Asiri ki Bibilia ni kitu ilio fichwa kwa wakati mwingi bali sasa lmfunguliwa.
Asiri ya UWM (Mk 4:11 Mt 13)	— Ufalme yenye itabadilisha chochote ulimwenguni tayari lmeanza kuleta baraka ya UWM bila kubadilisha namna ya kale. — UWM inafanya ndani mwetu bali Mungu halazimishi watu kulingia. Wenyewe waipokee tu wenyewe.
Maisha ya Ufalme (Yk 17:3, Jn 3:3, Rom 14:17)	Uzima ya milele ni ya UWM, tayari lmeingiahi ulimwengu ya mabaya. Uzima ya milele ni kumjua Mungu kwa uhusiano kipekee.
Utakatifu ya Ufalme (Mt 5:7; Waef 2:8,9; Mk 10:15; Luk 22:29)	Tuna peana uzima ya milele tuki kubali Yesu atutawale. akuha ye yeyote awezae kutimiza maitaji ya utakatifu ya UWM. Tuipokee.
Matako ya UWM (Mk 1:15; Luk 9:23; Mt 6:33; Mt 19:16)	UWM inatu matako kimoja tuu. Hio ni kukata shauri Yesu atawale maisha yako. Kua kwa UWM, otubu, obadilishwe kabisa
UWM ni ya sasa (Mk 1:15; Mt 12:28; Luk 17:20; Wr 12:1,2)	Hizo mifalme miwili imeingizana. Nguvu ya mfalme lja na ile sasa lmeingizana. Tumebadilishwa kabisa.
Ufalme wa Mungu ni ya mbele (Luk 22:18; Mk 9:1)	Ufalme wa Mungu haita kuja kwa nguvu zote kabla ya kurudi kwake yesete na ufulme wa wafu. Ndio zita ongoza kwa aushi ya kuja wakati hofu zote zita anganizwa.
Ufalme Itakuja Lini kamili? (Mt 24:14; 28:19, 20)	“Hi Injili ya ufalme Ha hubiria kwa mataifa yote kama ushuhuda kwa watu wote, ndio alafu mwisho ljee.”

JINJILI NA UFALME

B. Ni ya mhimu kusema kwamba ufalme wa Mungu kwakuwa (kuna ufalme nyingine).

Maelezo Mafupi —

1. Ufalme wa shetani (Lk 11:18).
  2. Shetani anaitwa Mungu wa Ulimwengu huu (2Wak 4:4).
  3. Ufalme wa Mungu si ya Ulimwenguni hapa (Yk 18:36).
- C. Linganisho kwa ufalme wa Mungu na wa shetani.

Ufalme wa Mungu	Ufalme wa shetani
Nuru:ls 58:8;Uf21:23 1Tim 6:6	Giza Waf 6:12; 1 Yk 2:9; Uf 16:10 Waks 1:13
Loue:Mt 22:37; Waf 6:24; Wr 5:8 Yakb 1:27	Kutenganishwa kwa Mungu Mt 13:19 1Yk 3:8 Uf 2:10,13,14
Ukombozi: Mt 8:11; Uf 5:9; ls 51:11	Kutenganishwa kutoka kwa Mungu ona juu
Ukweli: Yk. 14:6; Yk 8:32; Kumb 32:4	Uongo II Wathess 2:9; Yk. 8:44; I Kgs 22:31
Nguvu ya Mungu: Lk. 21:27; Yk. 1:12; War 1:20 1 Wak 1:24	Hamna nguvu Mt. 16:20; Lk. 22:31
Itadumu War 6:23; II Wak 5:1; II Pet 1:11	Ya Muda Yd 6; Uf 20:10; 1 Jn 3:8
Si Ya ulimwengu huu. Yk 18:36; Mt. 16:19; War 14:17	Ya muda (ona juu)
Umoja kwa unyororo: Yk 10:16; War 12:5; 1 Wak 14:17	Ya magawanyiko 1Wak 14:33; ls. 41:29; Ykb 3:16
Amani: Lk 2:14; Mt. 5:9; Waf. 4:7	Ya magawanyiko (ona juu)
Neema 11 Wak 1:3; Eph. 2:4; 1Pt. 1:3	Kifu War 6:23; Uf. 1:18
Toleo: War 12:1; Waeb 10:12; 13:15 Unyenyekevu 1 Pet 5:5; Mt 5:5 Yakb 4:6	Kiburi Mithali 16:18; 13:10 Ykb 4:6 Kiburi (ona juu)
Yesu ni Mungu: Wakolo 1:16; ls. 6:1-3; Yk. 1:3; Yk. 5:17	Mapepe Ykb 2:19; ITim 4:1; Uf. 16:14; Uf. 18:2
Utatu mtakatifu ls 48:16; Mt. 12:18; Yk. 14:16	Mapepo (Tazama juu)
Malaika Mt. 13:14; Lk. 20:36; 1 Wak 6:3	Mapepo (Tazama juu)
Ushindikwa dhambi na mauti War 6:23; 1 Yk 5:12; Yk 3:16; 5:24	Dhambi : War 5:12; 1 Wgk 5:5-6 11 Wathess 2:3
Imani: Waef 2:8,9; War 3:28; 14:23	Dhambi (Tazama juu)

JINJILI NA UFALME

Ufalme wa Mungu	Ufalme wa Shetani
Bila uaribifu: 1 Wak 9:25; I Pet 1:4-23	Ya uaribifu: War 8:19-21; II Pet 1:4; Wag 6:8
uklaguzi: Heb 11:25; Josh 24: 15; Dt 30:19	utumishi: IIPt. 2:19; Lk. 4:18; Yk. 8:34,35
Furaha Neh 8:10; Zab 126:5; IPet 1:18; Lk 15:7	Malipo: Mt 18:8; Heb 2:2,3; Uf 20:15
Ushindi Waef 6:13; War 8:37; IWak 15:54	Kushindwa Mt 13:30; IYk 3:8; Mwanzo 3:15
Ya ukweli: Zab 11:7; Is 54:14; War 10:4	Maovu 1 Yk 3:12; III Yk 11

Maelezo Mafupi –

D. Yesu na ufalme wa Mungu.

1. Alileta ufalme karibu (Mk 1:15).
2. Alizungumzia kuingia katika ufalme (Mt 5:20; 7:21; 18:3).
3. Alisema tuombe ufalme uje (Mt 6:10).
4. Alisema tuhubiri ufalme (Mt 9:35; 10:7).
5. Alionyesha ufalme na nguvu (Mt 12:15,22,28).
6. Ali zungumza kwa mithali kwa ufalme (Mt 13).
7. Aliahidi baraka kwa ufalme (Mt 25:31,34).
8. Alizungumzia kwa ufalme kwa siku 40 kabla kunyakulia kwake
(Mtd 1:3,6).

E. Ufalme wa Mungu ni nini?

1. Sio kanisa Bibilia haijazungumza kwamba ufalme na kanisa inalingana.
2. Sio mahali fulani ki Jogiophia .
3. Sio watu fulani wa sehemu fulani.
4. Ni mamlaka na utawala wa mfalme kama mfalme ni Yesu!
(taz Zab 103:19 na Lk 19:12,15,27).

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

5. Ufalme wa Mungu ni nguvu na mamlaka zaidi zaidi kwa matendo. Mtu haiwezi kuumba ufalme wa Mungu. Mtu lazima akubali ufalme huu. Asipo kubali: hana usiano tena ndani yake (Mk 10:15).
  - a. Mungu ana peana ufalme (Lk 12:32).
  - b. Yesu ana leta ufalme (Lk 22:29).
  - c. Mungu anatambue ni nani aletae ufalme (Mt 5:3; Mk 10:14).
  - d. Mungu anawa karibisa wote Lk (14:15-24).
  - e. Mungu anawati moyo pia wengine wana waita (Lk 14:15-24).
  - f. Kuna watu Mungu anawazuia kuingia (Lk 14:15-24).
6. Ufalme wa Mungu ni Habari njema.
  - a. Ni habari njema kwa wana dhambi (Lk 9:51-56).
  - b. Ni habari njema Ina leta usamaa na amani. Furaha (tazama matunda nzuri ya ufalme wa Mungu Mt 13).
  - c. Sio chepeo kama shukrani. Ni toleo tuu.
  - d. Miujiza za ufalme inaleta furaha, uhuru na sherekeo (Is 35:6; Mk 2:1-12; Lk 10:17).
  - e. Kimatendo: Ujumbe ya kanisa lazima uwe chendeleo (Habari njema).
7. Ufalme wa Mungu kinyume ya ulimwengu.
  - a. Sio ya ulimwengu huu (Yk 18:36; Lk 23:42; Matendo 1:6).
  - b. Haina tabia ya kivita na mengineo. Sio wa wazo kitaifa ama kitawala Wafasi wa Yesu walifiikiria hivi badea wakakosa (Lk 19:11).
  - c. Lengo ni kwa wote kupokea lakini sio kujionesha (Mt 5:40-42; Lk 12:32,33).

INJILI NA UFALME

- d. Ni muhimu zaidi ya fedha vidha (Mt 6:19-34).
- e. Ni muhimu zaidi ya haki na faida (Mt 5:39-41; Mk 10: 42-44).
- f. Ni muhimu zaidi ya ujami na marafiki (Lk 14:26; Mt 10:34-39).
- g. Ni muhimu zaidi ya niaya tama ki asiri za watu (Mt 5:21-48).
- h. Ina hitaji kujitoa kabisa (Lk 9:62).

Maelezo Mafupi –

F. Ufalme wa Mungu Ina funuliwa lini?

- 1. Yiko hapa sasa (Mk 1:15; Mt 12:28; Lk 17:20, 21).
- 2. Haiko hapo bado (Lk 22:18; Mk 9:1).

G. Ufalme na Injili.

- 1. Nyingi ya mafunzo ya Yesu iliusu ufalme wa Mungu. Basi utapata sheria za ufalme nyingi kwa vitabu za injili. Ifatayo ni mafunzo moja kwa moja kuusu chimbuku ya ufalme jinsi Ina patikana kwa vitabu Inne za Injili.
- 2. Ufalme wa Mungu ni nini?
  - a. Ufalme wa Mungu ni ki asiri ku ona na ku fahamu asiri na lazima osaidiwe (Mt 13:11).
  - b. Neno ufalme na Injili una tumiwa moja kwa moja (kwa umoja)" (Lk 9:2,6).
  - c. Mungu anafanya ufalme ikue. Ufausi wa Yesu ni chombo nyenyekevu wake Yesu. Wana hubiri neno. Wako kama wakulima wenye kutumain Mungu awape mavuno ama matokeo ya kazi yao. Mukulima hawa ta yelewa namna yote ama kufahamu kila jambo kuusu kukua kwa vitu vyake, bali bado hivyo anapanda mbegu tuu. Vile vile pia katika ufalme (Mk 4:3-8;26-29).

INJILI NA UFAJME

Maelezo Mafupi —

- d. Ufalme sio kama mahali fulani bali ni ufalme na utawala tuu (Lk 19:12-14).
  - e. Mwizi anamuomba Yesu amukumbuke katika ufalme wake. Yesu anamujibu "Leo utakua nami kwa paradiso (Lk 23:42,43).
3. Ufalme ni ya aina gani?
- a. Kwanza tuta sema tena kwamba ni kiasiri (Mt 13:11).
  - b. Ufalme sio ya ulimwengu huu.
    - 1) Sio ya sehemu ama mpango huu. Sio ufalme kimwili bali ni kiroho (Yn 18:36).
    - 2) Kwa maono alie tangaza kufika kwa ufalme aliva ngozi ya ngama na alikua akila nzige (Mt 3:4 na Mt 11:8).
    - 3) Ni kinyume na ulimwengu huu ufalme inakua kwa nguvu.
      - a) Kwakua si ya ulimwengu huu, ina madui. Setani, ulimwengu na mwili zao wenyewe ufalme haiwezi kuingia dunia hii kwa raha, yani kuna vita (Mt 11:12 1Wak 9:27).
      - b) Nikigu watajiri kuingia katika lio ufalme kuingia kwa ufalme lazima uache dunia nyuma kushindia ya ulimwengu ulio nayo, ndio kiasi itakua kigumu we kuingia katika ufalme (Mt 19:24; Mk 10:23).
      - c) Tamaa ya Mungu kutupa ufalme Inatajwa pamoja na kuuza vitu vya ulimwengu (Lk 12:32,33).
  - c. Lengo ya ufalme ni Mungu. Lengo sio mwanadamu.
    - 1) Mwanandamu lazima ati. Lazima ahubiri.
    - 2) Bali hitaji kubwa ni udongo (mchanga ya mbegu) Mungu anatayarisha dongo na anafanya ikuwe (Mk 4:30-32— Mk 4:20).

JNJLJ NA UFALME

d. Ufalme Inaendelea na pia Inakua.

- 1) "Ufalme wako ujee" Ina tafisiriwa" Ufalme wako Itakuja na Jzidikuja" (Mt 6:10).
  - 2) Ufalme inazidi kusogea (Mt 11:12).
  - 3) Kwa mwanzo, ufalme ina onekana kua kidogo, bali Inakua mpaka ni kuu zaidi (Mt 13:31,32).
  - 4) Ufalme Imefichwa kwa wengi. Bali kama chachu kwa kinyunga ina vimba kinyunga kamili inakua (Mt 13:33).
- e. Ufalme haonekana mara moja. Ina onekana kwa fumbo nakufumbua (Lk 17:22-24).
- f. Ufalme wa Mungu iko kwa umoja (Mk 9:1).
- g. UWM iko kwa umoja.

Maelezo Mafupi –

4. Jinsi ya kuingia katika hio ufalme. Nani aweza kuipokea?

a. Mafunzi kimusingi.

- 1) Hatuendi kwa ufalme, ufalme Inatukujia. Yenyewe Inajitoa kwa ajili yetu. (Mt 6:10).
- 2) Uepo ya ufalme ni sawa kwa kila mwanadamu. Haimanishi uko wapi ama umeanza lini (Mt 20:1-16).
- 3) Ufalme wa Mungu Inapokewa na wale ambao Imetengenezwa tangu msingi ya ulimwengu (Mt 25:34).

INJILI NA UFAJME

b. Jinsi ya kuingia.

Maelezo Mafupi –

- 1) Kwanza ku eza kuona ufalme wa Mungu, lazima uzaliwe mara ya pili (Yn 3:3,6).
- 2) Haitoshi kusikia tuu kuusu ufalme, inakubidi pia oelewe (fahamu) (Mat 13:19).
- 3) Kabla kuingia, unaiftaji kifunguo. Kifungu ya ufalme ni kukiri na kutubu. Tazama kwamba tamuko ya Petero katika Mt 16:19 ni tamko ya Yesu. Pia tazama kwa kufunga na kufungua katika Mt 18:18 pia ni tamko na toba. Kuingia katika ufalme, lazima tutu. mie hizo funguo miwili.
  - a) E.g watoa ushuru na makahaba watangia katika ufalme kabla mafarisaya kwakua wana hukumia moyoni mwawo kuusu dhambi (Mt 21:28-32).
  - b) Ukitumia vifunguo hizo (kukiri na toba) lakini ufarisao walijaribu kuvunja mlango na kazi nzuri).

c. Wasioweza kuingia.

- 1) Sio kila mtu azungumzae kuusu Mungu atainzia katika ufalme(Mt 7:21).
- 2) Ni kigumu kwa watajiri kuingia kwa ufalme wa Mungu (Mt 19:24).
- 3) Wasio badilisha hatia ya dhambi na hawa tubu dhambi wawezi kuingia (Mt 21:28-32).
- 4) Wasoio kua tayari kwa kuingia kwa ufalme hawata Ingia (Mt 25:1-13).
- 5) Wale ambao hawakubali kubariki wengine na vile Bwana amewa bariki nayo, hawa taingia (Mt 25:14-30).

JINJILI NA UFAALME

- 6) Ufalme ya Daudi ni lyelewe kwamba ya Mungu haiwezi kueleka kwamba ni kisiasa. Wayahudi wengi walikosa hiyo ufalme wa Mungu, kwakua walikua wakitafuta ufalme wao wenyewe. Mk 11:10 Eti hawa waatu wali kata Yesu wiki moja nyuma Lk 19:11).
- 7) Kinafiki vyongozi wanazuia wafiasi wao kuingia katika ufalme na pia wao wenyewe (Mt 23:13).
- d. Tabia za wale waingiawo katika ufalme.
- 1) Wamasikini kiroho (wanyenyekevu, bila kiburi) wanaipokea (Mt 5:3).
  - 2) Wanae tii wataingia katika huo ufalme (Mt 7:21).
  - 3) Wenye nguvu wanaingia (Mt 11:12; Lk 16:16). Nguvu humiwa kunyume ya mazuizi ya ufalme. (Setani ulimwengu na mwilizetu) Tazama nguvu Yesu alitumia kwa wakati wake kwa kimwili (Waeb 5:7). Yesu anazuia mwili wake. Onaona vitu kamili.
  - 4) Tuwe kama watoto kuingia katika ufalme wake (Mt 18:3). Tuwe na utakatifu, bila matata na tumaini ya mtoto (Mt 19:14 and Lk 18:17).
  - 5) Walie kua tayari wataingia katika ufalme (Mt 25:1-13).
  - 6) Wanaeingia kwa ufalme wanatumia baraka walie piwa na Mungu kuza matunda (Mt 25:14-30).
  - 7) Walio na Yesu wanapewa kuelewa asiri za ufalme (Soma Mk 3:32,34; 4:10,11). Kama Paulo alikua na uhusiano ilio karibu sana na Yesu, basi akape wa kufahamu (Waef 3:4).
  - 8) Walio katika ufalme ni wafanya kazi Pamoja na Yesu. Hao kama wakulima ni watu wa matendo. Wanatenda kazi yao Ingawaje hawawezi kufanya matokeo. Ni watu ambao lazima wamu tu maini Mungu (Mk 4:26-29).

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFAJME

e. Kanuni ya kuingia.

Maelezo Mafupi —

- 1) Utakatifu lazima iwe mbele ya udini alafu uingie (Mt 5:20). Unadini Inasimia sheria za wanadamu. Utakatifu Ina lengo la sheria za Mungu (UWM).
  - 2) (UWM) Inaita umaliziko ya kujitoa kutii (Lk 9:62).
5. Itikio sawa ya ufalme wa Mungu.
- a. Itikio ya ukaribu ya ufalme ni toba (Mt 3:2).
  - b. “ “ “ ufalme ni kuwa chilia vitu vya ulimwengu.
    - 1) Ndio ona ona ni kigumu watajiri kuingia katika ufalme (Mk 10:23).
    - 2) Kuishi kwa ufalme wa Mungu Inatukakasa kwa maitaji zetu Itapewa (Lk 12:31). Bali Inaitaji kwamba owachilie vitu vingi vya ulimwengu (Lk 12:32,33).
    - 3) Pia inawa kuusu waatu wajami wako (Lk 18:29,30).

Mafafanuzi ya Mwandishi:

Musiramu akimukubali Yesu, mara kwa mara wanaondolewa kwa wajami wao, alafu basi anachaguo yakufanya. Atamwacha Yesu ama jami wake? Siamini kwamba hi mandiko una zungumzia kuacha jami zako alafu umutumikie Bwana eti umuache mke wako na watoto uende kuhubiri inchi ingine kwa miaka 5. Hi ita gongana na mandiko mengine kama 1Tim 5:8.

INJILI NA UFAALME

- c. Kuitikia mwito ya ufalme, inamanisha kwamba utakua msimamizi kwa vyote Mungu amekupa (Mt 25:14-30).
- d. Kuitikia ufalme ni kupanda mbegu (kushudia na kuhubira injili) Na kwenda kwa mavuno ya uvinjilisti na kufanya ufuasi (Mk 4:26-29).
- e. Kuitikia ufalme ni kuitafuta, uongojee, na kujitayarisha (Mt 25:1-13).
6. Umuhimu ya ufalme wa Mungu.
- a. Kua kwa ufalme inakutia katika nafassi nzuri katika historia. Hata mdogo zaidi katika ufalme anashinda asie kwa ufalme (Mt 11:11). Ni umuhimu kwa mpango wa Mungu kuusu ukombozi yani umuhimu ya ufunuo moja kwa moja.
- b. Ufalme ni ya dhamani sana. Ni zaidi ya vyote tunazo (Mt 13:44,45).
- 1) Lazima lwe tama yetu zaidi (Mt 6:33). Basi ni kwamba tue na wazo mwepesi na nyororo. Tuwe wa chaguo moja.
  - 2) Umuhimu ya ufalme Ita tazamwa kwa nafuasi ya kwanza kuhubiri inayo chukua.
    - a) Yesu alichukua wa ishindiyo maishani mwake akihubiri Injili (Lk 8:1).
    - b) Mwisho ya dunia haitakuja mpaka Injili Imehubiriwa mataifa yote (Mt 24:14).
7. Mhimu sana kwa ufalme wa Mungu.
- a. Kwanza lazima tujue kwamba Mungu ni mwenye enzi katika hi. Kila jambo na nafasi imetiwa na Mungu. Ni pamoja na matendo yetu hapa ulimwengu (Mt 20:21-23).
- b. Kwa ufalme wa Mungu vitu havichukuwi umuhimu ki ulimwengu. Muhimu zaidi sio yale atawalae wengine bali ni yule atumikiaye kwa wengine (Mt 20:25-27).

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFAJME

Maelezo Mafupi —

- c. Alio muhimu zaidi katika ufalme ni yule atumikiae kwa wengine. (Mt 18:4). Sio mnafiki kwa babaye. Anamwamini Babaye. Anamtumanini Babaye kwa kila jambo. Ana tamaa nyingi kuwa kwa umoja na Babaye kila wakati anapenda kuchukua mda na Babaye saa zote.
- d. Otuba mlimani ni jinsi Yesu (alitimiza fafanua naku maliza) Sheria (Mt 5:17). Yani kuka naku tangaza ufalme wa Mungu nakukua mhimu sana katika ufalme wa Mungu. Hivyo kwakua otuba mhimani ndio sheria za Mungu (Mt 5:18,19).
8. Ufalme wa Mungu iko pamoja na sadaka na dhulumu.
- Sadaka (see Lk 18:29,30 and Lk 12:32,33).
  - Dhulumu.
    - Kakaso ya mtawala ya Mungu maishani mwako. utawala wa Mungu wakati wote ina sumbuo ulimwengu (Mt 5:10).
    - Pia tazama (Yk 15:20 na 2Tim 3:12).
9. Kakaso ya uwepo wa ufalme sasa ni).
- Nguvu.
    - Yesu alitabiri kwamba ufalme itakua nguvu. Hi unabi ilitimizwa kwa siku ya Pentekoti (Mk 9:1).
    - Uwepo wa ufalme ina tazamwa pamoja na miujiza na majabu (Mt 10:7,8—Huduma kwa wayudaya).
    - Kile kitu ni sawa na mwili katika hali mbali mbali Lk 10:9 Huduma kwa watu wasio wayahudi).

JINJILI NA UFAALME

b. Ushindi.

- 1) Uwepo wa ufalme inatimizwa kwa ntawala juu ya shetani (Lk 11:20; Mt 12:26-29).
  - 2) Na pia uwepo wa ufalme wa Mungu inakakaswa na ukweli kwamba ufalme wa Mungu hakua pamoja na ya shetani mwisho itabertilishwa lakini sasa tunaiona kwa tofauti ya matunda unao onekana (Mt 13:24-30 and Mt 13:48).
10. Uelezo ya ufalme wa Mungu kwa wakati ujao (ufalme bado).
- a. Hajakuja kwa ujazo wako.
    - 1) Siku ya hukumu (Lk 10:14) Iko pamoja na siku huo " (mst 12). "Hio siku ni pamoja na Mst 11 ina manisha ufalme imesogea bali laijafika kamili na ujazo wake. Hakuja kamili katika siku za hukumu.
    - 2) Ufalme hai onekani tuu gafula Yesu kwanza ana onekana, ndio atarudi na utukufu ujazo (Lk 19:11-27).
    - 3) Kumbuka kuna kukuja mara mbili ya ufalme kwakuwa kuna kukuja mara mbili ya mfalme
  - b. Ufalme wa Mungu Itagawanywa kutoka kwa ufalme wa shetani. Hakua kwa wakati Ijayo (Mt 13:24-30).
  - c. Kuna sherekeo yenyε hakua kwa wakati ya ufalme wa Mungu.
    - 1) Kutakuwa na wakati wa kukula mbinguni watu watakuja kuto kila sehemu (Mt 8:11). Watakuwa mezani moja na akina Abraham, Isaka, Yakobo na Manabi and the Prophets (Lk 13:28,29).
    - 2) Yesu hata kunywa vini tena mpaka ataukunywa katika ufalme wa Mungu (Mt 26:29; Mk 14:25).

Maelezo Mafupi —

INJILI NA UFAJME

Maelezo Mafupi —

- 3) Yesu hatakula (ama sherekia pita acha) tena mpaka ha timika kwa ufalme wa Mungu (Lk 22:16).
- 4) Baba anampa Yesu mbele akisema watume wake watakula naye katika meza kwa ufalme wake. Wata kaa kwa ufalme wakihukumu kabilo kumu na miwili wa Isreali (Lk 22:29,30).
- d. Mahali katika ufalme Inazungumizia kwa maisha Ijao (Mt 20:21-23). Tazama kwamba makao yako kwa ufalme "bado" ni kwa kipimo na matendo yako kwa ufalme".
- e. Mlango ya mbinguni Ina tiwa kwa maisha Ijayo (Mk 9:43-45).
11. Historia ya ufulme kwa kuusiana na wayahudi.
- a. Ufalme wa Mungu ILitazamwa kupitia kwa sheriana wanabi mpaka kuja kwa yokana mbatizo. Ndipo ufalme inahubiriwa (Lk 16:16).
- b. Yosefu wa Arimatea alikua aki mugonjea hio ufalme (Lk 23:51).
- c. Kabla Yesu kufa, watu walifkiria kwamba ufalme Ingelionekana (Lk 19:11).
- d. Walikua na hio fikira kwakua walikua wakitafuta ufalme kiutawala, tena kitaifa. ufalme wa Daudi ILitazamwa kua kiyawahudi (Mk 11:10). Hawakuweza kukubali ufalme yenyekukombowa ulimwengu kote.
- e. Basi wayahudi walikana ufalme, Mungu akaufunguulia wasie wayahudi (Mt 22:2-14).
- 1) Ili nyakuliwa kutoka kwa wayahudi ika pewa wasie waya hudi (Mt 21:43).
- 2) Kwa vyote wayahudi hawata Ingia kwa ufalme kwa kutokuamini (Mt 8:12).

JINJILI NA UFALME

Tuta maliza masomo kwa kutazama mafunzo mengine Inayo gongana kuusu ufalme wa Mungu:

Maelezo Mafupi —

Lengo La Mazungumzo #1

Mafunzo ya Yesu kwa ufalme wa Mungu ni kinyume ya mafunzo mengi za uongo ya ku pokea chochote utakao kwa ufalme nakupata utajiri mengi sana kiulimwengu. Anaye tangaza ufalme havai mavazi nyororo sana (Mt 11:8). Anava ngozi ya ngamia na anakula nzige (Mt 3:4).

Sio tabia za ufalme kua na utajiri na mali nyingi. Ina zungumzia sana kuuza mali zako na ku wapa masikini (Lk 12:31-33).

Ufalme wa Mungu zaidi ni kujitoa, sio sana raha (taz Lk 18:29,30; Lk 6:20-26; 2Tim 2:3,4). Maara nyingi waalimu wanajitetea kwamba maisha ya ufalme. Lakini wana sahau kwamba ufalme wanaezungumizia alizungumizia kujitoa zaidi sio raha tuu, alipo zungumzia wataka mpata (Mt 8:19,20).

Lengo La Mazungumzo #2

Alifundisha kinyume ya "theologia ya uongo ya ushindi".

Watheologia wengine wanafundisha kwamba wakristo wasiwe na hida lolote. Asie na maitaji. Kila wakati lazima wawe kwa ushindi. Ni kuisi kwa ufufuo wakati wote. Hakuna wakati wa msalaba. Bali Yesu alisema kwa kuosha ufalme maishani mwako, utadhulumiwa (Mt 5:10). Sasa hamanisha kwamba tutaishi maisha ya kuu shindwa? hata, Inamanisha kwamba kwa njia yako ya ushindi kuna msalaba

Lengo La Mazungumzo #3

Mafunzo ya Yesu kwa hio ufalme na kinyume ya wazo kwamba maisha ki Yesu na raishi tuu. Rumbuka mfano kwa kitabu Mt 11:12. Maisha ya Yesu ni maisha ya vita, kinyume ya dhambi, pia tazama Waeb 5:7,8 and Heb 12:4).

INJILI NA UFAJME

Maelezo Mafupi —

Lengo Lakuzungumzia #4

Mafunzo ya Yesu ni kinyume ya umoja ya uongo kwa makanisa na madini zote. Tusianguke kwa uanadamu. Wa unadamu wana taka kutangana undugu ya wanadamu wote ulimwenguni inasikika vyenye karibu kama kikristo. Bali si kibibilia. Mahali pengi Yesu alizungumzia ugawanyiko Inayoletwa na ufalme wa Mungu , Mt 10:34-36).

Lengo la mazungumzo #5

Mafunzo ya Yesu ni kinyume ya mafunzo ya (Ariminiasm) kutokuelewa kwa chaguo ya mwadamu bila kulazimisha. Hatuendi kwa ufalme, ndio Inatukujia (Mt 6:10). Hatuchuggui Mungu, ndio anatuchagua. (Yk 15:16). Hatuzaliwa kwa chaguo ya mwana damu bali ya Mungu, (Yn 1:13).

Lengo La Mazungumzo #6

Mafunzo yake Yesu ni kinyume ya mafunzo inayo jengwa dini. Mengi kwa mafunzo ya dini injengwa kwa. Mt 16:18. Ni chamhimu kuelewa kwa msingi wa kanisa sio Petero. Bali kwa "tamko, kukiri" kwa Petero ya Yesu. Funguo ya ufalme ni kukiri na kutubu

Lengo La Mazungumzo #7

Yesu alifundisha kinyume ya mafundikwa mafunzo ya hutoba malimani (Mt 5-7) Haituuso leo.

Kutunza na kufundisha hotuba mlimani, ni kua wamhimu zaidi kwa ufalme wa Mungu (UWM) (Mt 5:19).

INJILI NA UFAALME

Lengo La Mazungumzo #8

Mafundisho ya Yesu kwa ufalme wa Mungu ilikua kinyume ya mafundisho kwamba mwisho ya miaka elfu moja ya kanisa ndio italeta ufalme wa Mungu. (Mt 24:12). Tazama kwamba vyote ino itwa chachu (Mt 13:33 na Mt 16:6). Picha kibiblia sio ile ya dunia inazidi kua nzuri na nzuri bali ni ya dunia zidi kuaribika (Mt 24:12)kama UWM inakua wakati moja. Pia jua kwamba mtu awezi kufanya ufalme wa Mungu kukua (Mk 4:26-29). Funguo inapatikana kwa kiungu wa Mungu (Mk 4:30-32).

UMW sio ya hapa ulimwengu. Haiguziki. Ni kiroho(Yk 18:36). Jinsi UWM sio ya ulimwengu huu, haita kua hapa ulimwengu. Ina jengwa kwa dunia kiroho. Yesu anasema UWM iko ndani mwetui ni kiroho Lk 17:20,21). Jinsi UWM sio ya hii ulimwengu haita tazamwa kigeographia, kisasa, na ki fedha. Hatu tafikia wakati wote hivi tusema basi ni hivi (Lk 17:20,21).

UWM sio kitu cha ku tazamwa na macho. Ni ki ndani sio inje (Lk 17:21). UWMSio kunywa na kula bali utakatifu, amani na furaha kwa roho mtakatifu (War 14:17). Vyote sio kinje, kweli unapo songea sana kwa UWM ndio pia utadhulumia. Yesu hakuleta amani bali upanga. (Mt 10:34). Upanga inatujua kwa ufalme yetu sio kimwili bali kiroho (Waeb 11:37). Tena vile vile upanga kiroho ina tumiwa watu kiroho (Waef 6:17). ufalme

Maelezo Mafupi –

INJILI NA UFAALME

Maelezo Mafupi —

kiroho ita sogeza kimwili, Haimanishi kwamba mazingira
ita zidikua mema na mema

Hi Ingelifanya ufalme kua sawa na dunia. Tena UWM na dunia zina gongana wakati wote. Mwisho tujuwe kwamba UWM haita letwa na wana damu. Engawaje kutakua na uongo kwa wakati wa mwisho zaidi. Wata jaribu kupingana eti tazama Imekuja kwa mwili iko uko, Imefika hivi, bali Biblia iko wazi, usi fuate mtu yeoyote. UWM haita jengwa hivi. Ita letwa na Baba kwa fumbo naku fumbua (Lk 19:11). Kumbuka: Eskatologia ya kanisa kunyakuliwa kisha mateso, ndio ili kua kosa kubwa ya wayudaya. Walikua waki tafuta ufalme kisiasa, Fedha na kitaifa (Lk 19:11) kanisa pia ikifikiria hivyo, tuta patikana kwa kosa hilo hilo.

INJILI NA UFALME

Injili na Ufalme: Maelezo Mafupi ya Mwisho

Maelezo Mafupi –

1George Eldon Ladd, The Gospel and the Kingdom, Wm. B Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan. Reprinted, November 1988.

INJILI NA UFALME

Maelezo Mafupi —

